

Pensionaterne i og omkring Lohals

Begyndende med de små private pensionater for godt 100 år siden, bliver Lohals efterhånden et kendt feriested. Foruden de små pensionater kommer der ved århundredeskiftet 1900 2 større til, nemlig Lohals Badehotel og N.J.Flindts Badepensionat.

Forholdene var langt op i tiden beskedne, man havde gammeldags komfur i køkkenet, og vandet måtte hentes fra pumpen i gården. Gæsterne spiste i haven når vejret var til det.

Den smukke natur med skov og strand samt den lille havn tiltrak gæsterne. Der var liv på havnen, når damper "Tranekær" kl. 12 anløb Lohals fra Korsør og igen kl. 4 løb ind i havnen på vej tilbage til Korsør efter at have været i Rudkøbing.

Her kom tyske feriegæster, men det var mest gæster fra København, ofte de samme år efter år.

Ved stranden blev flere steder slået solide badebroer ud, yderst på broen var der et lukket badehus, hvor der ugenert kunne skiftes til datidens badedragter

Badehusene nord for havnen ca. 1912

De mindre pensionater:

"Aldersro" Søndergade 79

Det første sommerpensionat i Lohals blev oprettet allerede i 1887, på adressen Søndergade 79, der hørte 6 tdr. land til ejendommen.

Det var her skipper Bøje Larsen og hans kone Martha boede. Bøje Larsen forsvandt sporløst med sit skib på en rejse til Rostock, man hørte aldrig mere fra ham.

Hans enke Martha sad tilbage på ejendommen med 5 små børn og et 6. på vej. Denne tragiske hændelse gav stødet til at fru Larsen forsøger sig med et pensionat og lidt købmandshandel på stedet.

Aldersro Søndergade 79 (nutidig)

Pensionatet kom til at hedde "Aldersro".

Ideen har været god, der måtte udvides og en halv snes år senere er mulighederne blevet for små på stedet.

Nogle venner bl.a. postmester Sørensen hjælper fru Larsen med at købe grund og bygge pension "Skovly", Søndergade nr. 26, ved siden af det daværende posthus.

Fru Larsen fik ry for sin gode mad og Lohals fik ry for sin dejlige natur. Turismen var begyndt og efterhånden blev der brug for flere pensionater

”Skovly” Søndergade 26

Omkring 1900 fortsætter fru Larsen sit pensionat i det ny opførte Skovly, hvor hun også har sin lille købmandsforretning nogle år endnu.

Skovly bygges senere større og bliver til den pæne bygning, som vi kender i dag.

Fru Larsen har fået sat et ret stort pensionat i gang i Lohals, hun vedbliver at virke der til sin død 1919, hvor datteren frk. Bøjeta Larsen fortsætter virksomheden.

Efter hende er der nye indehavere. 1934 overtages det af hr. Jørgen Hansen og i 1948 overtages det af frk. Jensigne Rasmussen. I nogle år er der en lille kiosk ud til gaden ved Skovly.

I 1957 overtager Niels Helge Nyvang pensionatet. Han er bosiddende i Ringsted og kun i Lohals i de 3 måneder, hvor Skovly holdes åbent.

I 1975 er pensionatsvirksomheden slut på Skovly. Ejendommen købes af Roskilde Idrætsforening, unge sportsfolk fra Sjælland kan nu på skift besøge Lohals.

I 2004 købes det af Jan Pedersen. Der laves nu udlejning til selskaber, som det er velegnet til, med den store sal og alle værelserne.

Skovly ca. 1960. Søndergade 26

„Strandlyst” Lohals.

”Strandlyst” Vestervænget 6

”Strandlyst” Vestervænget 6

Den flotte rødstensbygning med tårn ligger højt og smukt lige ud til stranden syd for Lohals havn. Det er opført i 1902 af en islænding. Det var en købmand Gudjohnson, som bygger det til privatbeboelse, han kendte skipper Carl Ludvig Hansen som sejlede bramsejlskonnerten ”Husavik”.

Frk. Christensen fra Sølyst, overtager i 1907 Strandlyst, hun bygger en fløj til med værelser. Det blev et godt besøgt feriested med plads til 70 gæster.

I 1912 kommer en ny ejer, Mads Nielsen kaldet Mads barber, han fortsætter driften til sin død i 1922, hvor hans svoger fisker Gustav Hansen og hustru Marie fortsætter driften af det smukke pensionat. Det vedblev at være et meget besøgt sted.

Gustav Hansen sælger Strandlyst i 1944 og der er nu skiftende ejere. Ferielivet ophører. En mand fra København er først ejer, dernæst er det Jehovas Vidner der bebor huset.

I 1945 købes det af Arthur Fredskov han har det til 1947, hvor det overtages af Just Andersen og hustru (tidligere Snøde kro).

Der går nu 10 år. Igen bliver der myldrende ferieliv på Strandlyst. Københavns kommune har købt det og børn fra de københavnske skoler kan i skiftende hold holde ferie i Lohals.

"Vesterstrand" Vestervænget 4

Overfor Strandlyst på modsatte side af gaden ligger Vesterstrand. De 2 flotte bygninger er i samme stil, hver med deres pyntelige tårn. De blev begge opført i 1902.

Vesterstrand blev bygget af en forretningsmand der hed Lysholm, han havde udsalg af forskellige byggematerialer. Omkring 1919 sælger han til familien Ørum, de driver ikke egentlig pensionatsvirksomhed,

men lejer værelser ud til pension Strandlyst over for. Der er forskellige ejere indtil Kaj Tim fra Odense køber ejendommen ca. 1964/65. Han indretter huset til hotel og restauration. Der laves selskabslokaler, hvor turister og folk fra byen kan samles i pæne omgivelser. Det er en tid med megen aktivitet på Vesterstrand. Det sælges omkring 1985 til Majlis Præstholm, der bliver indrettet mindre ferielejligheder og ud til den nye lystbådehavn bliver opført et lille cafeteria.

Det fortsætter nogle år med forskellige forpagtere, indtil det i ca. 1995 bliver købt af Bente og Ole Dehn der bruger det til privatbolig.

"Sølyst" Vestervænget 1

Den ret store ejendom på Vestervænget 1, blev bygget 1904 som pensionat af en frk. Martha Christensen fra Tryggelev. Senere sælger hun og overtager det flotte pensionat Strandlyst længere nede ved stranden.

De nye folk på Sølyst er Emma og Johan Andersen. De tjente begge på Steensgård, hun som tjenestepige, han som murer. Der sker det, at Johan arver nogle penge fra Sverige hvor han var fra. Emma og Johan gifter sig og køber Sølyst omkring 1912.

Gæsterne strømmer til, det var især skuespillere der blev faste feriegæster hos fru Andersen og Johan. Blandt dem familien Watt Boelsen, Boelsen familien køber senere huset "tremasteren" i Østrehuse.

Emma og Johan holder pensionat på Sølyst i flere år. I 1931 sælger de og flere forskellige ejer det, indtil det i 1941 købes af Snøde-Stoense-Hou kommune, hvorefter det indrettes til alderdomshjem.

Emma og Johan kom til at bo hos Watt Boelsen i Østrehuse, men på deres gamle dage boede de begge på alderdomshjemmet, deres tidligere ejendom.

Alderdomshjemmet nedlægges i 1969 og der bliver igen turistliv på Sølyst. Det overtages af Dagny og Viktor Bøje Nielsen tidligere Snøde kro. Nu bliver der "indendørs camping" på Sølyst, nok den første af den art på Langeland. Man kunne bo og selv lave mad i et fælleskøkken.

Her kom gæsterne igen år efter år. Efter Viktors død 1981 ophører ferielivet på Sølyst, det sælges til Sv.Å. Steenberg og hustru, der etableres garnforretning og et par værelser lejes ud, resten bruges til privatbolig. Sælges omkring 1992 til restauratør på Lohals-Korsørfærgen.

***"Christianshøj", "Højen"
Søndergade 9***

I 1907 bliver Christianshøj bygget på hovedgaden i Lohals. Det er daværende sognefoged Hans Christian Nielsen der er bygherre, Han var søn af Hans Nielsen Lohalsgården. Han byggede det til sine sønner Karl og Hans Nielsen. Der skulle være bryggeri i bygningen. Det kunne imidlertid ikke gå og begge sønnerne rejste til København. Christianshøj blev lejet ud til frøknerne Clausen, som begyndte med sommerpensionat.

Få år senere får de deres eget pensionat. Omkring 1912 får de opført pension Ellekilde på deres fars grund, Søndergade 33.

Nu overtager Carl Gustav Larsen Christianshøj, han er søn af Martha Larsen, der har pension Skovly. Det blev hurtigt et førende pensionat i Lohals i mange år. Der var ikke mange huse i byen uden at de havde haft en eller flere gæster indlogeret fra Christianshøj, taksten var 50 øre pr. seng.

Christianshøj skabte liv i Lohals. Snøde idrætsforening opbevarer en pokal som 5 gange blev vundet af de lokale fodboldspillere mod spillere blandt Christianshøjs gæster.

Initiativtagerne var Jack Johnson Odense et af fynsks fodbolds store talenter og Jørn Schumacher fra de lokale fodboldspillere.

Omkring 1968 ebber ferielivet på Christianshøj ud, der kommer nye ejere, direktør Christensen prøver nogle år, 1972 sælges til Riber Holm og E.M.Ellehammer, bruges mest som privatbolig for de 2 familier.

1978 sælges til Jytte og Knud Lambrecht, der startede restauration og arrangerede sangaftner.

I 1981 sælges til S.S.F Sammenslutningen af Firmafunktionærer, de koster bygningen pænt i stand, og bruges som annex til hotel Færggården som de også ejer. Den får navneforandring til "Højen"

I 2007 sælges til Birthe og Erik Frodelund Århus, som lejer værelserne ud.

"Søhøj"

Søndergade 14 eller Skipperstræde 3.

Drevet som annex til Christianshøj, Carl Gustav Larsen køber det i 1923. Sælges igen omkring 1970 og det bruges fremover som privatbolig.

”Ellekilde” Søndergade 33

Frøknerne Clausen der indtil 1912, havde lejet og drevet Christianshøj begynder nu for sig selv på Ellekilde. Der bygges nyt hus på deres fars grund og annekset, som havde været hestestald indrettes til værelser. Hansigne Clausen stod for køkkenet og hendes søster Jenssigne passede værelserne og tog imod gæsterne. Det var mest ældre der boede på Ellekilde.

Det var mest ældre der boede på Ellekilde. Der var 4 unge piger til hjælp når der var mest travlhed. Det kunne være et problem med at få gæsternes kufferter til og fra damperen. Men de havde en aftale med Peter Nielsen (Tøstenborg), han bragte hver dag pakker og breve mellem posthuset og damperen på sin trækvogn, Peter Nielsen tog Ellekildes bagage med på vognen. Da søstrene blev ældre lukkede de pensionatet. En søster til dem, Nicoline Clausen, boede ved siden af Ellekilde og var fotograf.

”Ejershåb” Kpt. Kaasvej 4

I 1905 åbnede frk. Hansine Sørensen pensionatet Ejershåb. Hun var fra Vesterhuse, hun havde 3 brødre, der hver havde deres eget skib hjemmehørende i Lohals.

Frk. Sørensen var en påholden dame, så hvert rum og hver plads blev udnyttet. Selv sov hun på et omvendt køkkenbord om natten. Derfor blev hendes pensionat kaldt for ”sengemangel”. Enkelte af hendes gæster boede ude, frk. Sørensen lejede da værelse i byen til dem.

Gæsterne var glade for at bo på Ejershåb, maden var god. Et problem opstod når der blev skiftet gæster og begge hold skulle spise. Der blev da dækket bord i haven, men det tog man med godt humør, blot det ikke regnede. Da Signe Sørensen døde lukkede pensionatet, og det blev siden brugt til privatbolig, samt i nogle år var der en lille trikotageforretning.

"Solhjem" Tom Knudsensvej 9

Solhjem var oprindelig købmandsforretning. Ejere var hr. og fru Hjort Hansen. Fru Hansen var en alsidig dame og der skulle noget mere til foruden forretningen. Hun begyndte at handle med frugt, og var meget interesseret i denne beskæftigelse. Hansen måtte passe købmandsforretningen, mens hun besøgte frugtavlere og traf aftale om leverance til frugtskipperne.

Ikke nok med det, fru Hansen lejede værelser ud til frk. Sørensen og gæster på Ejershåb, og fik derved indblik i turismens muligheder.

Fru Hansen begyndte selv at holde pensionat på Solhjem. Det gik nu ikke så godt, da frugthandlen tog meget af hendes tid. Det kneb med at få maden færdig til tiden, hvilket medførte utilfredshed blandt gæsterne, nogle flyttede til andet pensionat.

Da nogle år var gået, blev pension Solhjem lukket. Fru Hansen nøjedes med at passe frugthandlen og købmandsforretningen.

Solgt i 1950-erne til Steffen og Hansine Mathiasen, først i 1970-erne solgt til folk fra København. I dag bor John og Mona Jensen i huset.

"Bøgely" Søndergade 47

Bøgely blev bygget omkring 1900 af malermester Pedersen, som var fra Esbjerg. Han sælger det i 1916-17 til købmand Hegerman Andersen.

I 1919 sælger han det til Peter Jensen og hustru tidligere Snøde kro. Peter Jensen havde mere lyst til at handle med grise samt med frugt og grøntsager fra sin store have. Det blev derfor ikke til mange gæster.

I 1950 køber Selma og Marinus Fugleberg ejendommen.

De får huset gjort godt i stand og bygger nyt anneks med flere værelser. Der bliver plads til 35 gæster på Bøgely. Bøgely bliver et godt besøgt pensionat i rigtig mange år, det er et af de sidste der lukker. I 1980 sælger de til Poul og Tove Geer. De laver en form for moteldrift, men laver senere en slags institution for unge med forskellige problemer. Er nu privat bolig.

Nutidigt billede

"Godhedsminde" Tom Knudsensvej 33

Ejendomme ejedes oprindeligt af Ole Jørgensen, der senere blev havnefoged i Lohals. Det var et lille gartneri med kun 4 mistbænke, da han i 1900 sælger til enkefru Olsen og hendes søn Anton Olsen, der var fra sydlangeland. Anton var udlært gartner og hans mor havde i sine unge dage været kogejomfru på Tranekær slot. Fru Olsen havde mere lyst til at lave mad frem for gartneri. Hun begyndte i 1901 med pensionatet der kom til at hedde "Godhedsminde"

Da Anton Olsen bliver gift ca. 1910 bliver pensionatet udvidet. Bl.a. ved at leje værelserne i huset Østergade 76 (Rokkedrejerhuset), som blev kaldt "Paladshotellet".

Det blev det helt store indtil 1916, hvor den unge kone døde. Den ældre fru Olsen kunne ikke klare pensionatet, hun fik hjælp af deres tidligere stuepige Olga, som begyndte hos dem i 1912. Olga havde imidlertid mere lyst til gartneriet, og da hun blev gift med Anton, blev Godhedsminde nedlagt.

Gartneriet blev efterhånden en virksomhed der gik godt i flere år. Det sælges senere til gartner Leonar Johansen Stoense, sælges ca. 1955 til Gartner Svend Erik Madsen der drev virksomheden i nogle år. Som så meget andet i Lohals er gartneriet nu nedlagt (ca. 1960), og bruges nu som privat bolig.

"Lykke" Søndergade 63

Her var oprindeligt bryggeri. Daværende brygger Rasmussen solgte til brygger Iskov omkring 1919.

Iskov havde en mand "Aksel ølkusk" til med hestekøretøj, at køre øl ud til forbrugerne. Da ølankret blev afløst af flasker og biler kom til, holdt brygger Iskov og Aksel ølkusk op.

Iskov gik over til at have pensionat i nogle år, "Iskovs pensionat".

I 1940 indretter mekaniker Åge Hansen autoværksted, men hans kone Lykke ville holde gæster om sommeren, det blev til "Pension Lykke". Det gik godt indtil hendes alt for tidlige død.

En enkefru Sørensen fortsætter Pension Lykke til omkring 1970, hvor Judith og Poul Grell fortsætter som en slags motel, navnet bliver nu Motel Lykke. (Poul Grell dør i 2007 og huset sælges.)

"Lykke" Søndergade 63

"Lohals Badehotel" Søndergade 21

"Lohals Badehotel" Søndergade 21

Det var nok det fineste sted at feriere. I hotellets store sal var der anbragt småborde, hvor hotellets gæster kunne høre underholdningsmusik. Først efter kl. 22 måtte der spilles dansemusik.

Først efter kl. 22 måtte der spilles dansemusik. Også folk fra byen havde adgang til salen, her kunne de fine sommerkjoler vises frem.

Den langlandske dialekt blev præget af de tilrejsende sommergæster og på mange andre måder fik turistlivet betydning for Lohals og omegn. (se længere artikel om Gæstgivergården i, menuen "1862 Lohals havn".

"N.J.Flindts Badepensionat- Hotel Færgegården" Søndergade 4

Flindts Badepensionat blev bygget 1911-12, fortrinsvis beregnet til tyske turister. Da 1. Verdenskrig udbrød 1914, satte det en stopper for de tyske gæster, de der var på pensionatet måtte gå til Bagenkop for at komme hjem til Tyskland via Bagenkop-Kiel. Efter krigen kommer der igen gang i pensionatet, i 1923 køber William Flindt Badepensionatet af sin far Niels Jensen Flindt.

*"N.J.Flindts Badepensionat- Hotel Færgegården"
Søndergade 4*

Han driver det sammen med sin kone Helga, hun dør allerede i 1928, han gifter sig igen med Julie. Pensionatet går godt med mange feriegæster. Efter 1945 blev pensionatet lejet ud til tyske flygtninge. I 1947 blev det solgt til hr.Engbjørn, som kom fra Sjælland. Derefter fik det navnet Færgegården og blev drevet som badepensionat igen. I højsæsonen var der så mange gæster at man måtte leje værelser ude hos private i byen.

I 1965 bliver det solgt igen, pensionatstiden ved at være forbi, der bliver etableret krostue i den midterste bygning, det kniber med at få det til at blive rentabelt. Det bliver handlet flere gange indtil S.S.F. Sammenslutningen af Firmafunktionærer køber det i 1979, iværksætter en gennemgribende istandsættelse og indvier det i 1980. Det kommer nu til at fungere som kursussted for fagforeningens medlemmer, der er igen en opgangsperiode for stedet, der er mange aktiviteter og det giver også beskæftigelse til mange lokale.

Da færgefarten til Korsør nedlægges i 1999, bliver det vanskeligt at drive kursusvirksomheden, og Firmafunktionærene sætter hotel Færgegården til salg.

Pensionaterne i omegnen af Lohals

Thea og Aksel Olsens pensionat Vesterhusevej 4

Også i Vesterhuse blev der holdt ferie. Aksel Olsens landejendom var et dejligt sted med skov og strand. Her holdt Aksel Olsen og hans kone Thea pensionat i nogle år. Her var gæsterne glade ved at bo, de vendte tilbage år efter år. Der blev sjældent serveret fisk, fordi Aksel mente, at det var for meget(for uøkonomisk) med 50 øre for en rødspætte. Der var mere for pengene, når man købte ind til frikadeller.

Gæsterne fandt hurtigt på at kalde deres ellers så gode madsted for ”frikadellely”. Omkring 1967 lukker Thea og Aksel på grund af alder.

”Mines minde” Stoense Udflyttervej 38

Mines minde blev bygget af Jacob Ahlefeldt Laurvig, han var bror til greven på Nygård. Han blev gift med enkefru Anna, der var sypige og boede på Sandet sammen med sin mor Mine.

Man kaldte ham ”Sandgreven”. Da Mine er død bygger han ejendommen på Stoense Udflyttervej, den får navnet Mines minde.

På den nye ejendom anlægges et ret stort hønseri og der anlægges en dejlig stor frugthave. Hønseriet blev drevet med stor dygtighed, og nu kaldte man ham for ”Hønsegreven”.

Det er efter Jacob Ahlefeldt og hans kone Anna er død, at datteren Edith og svigersønnen V. Christoffersen nedlægger hønseriet og indretter med værelser. De havde mere lyst til at holde pensionat.

Pension Mines minde blev et godt pensionat, de nedlagde det i 1962.

Gartner L. Johansen Stoense Klokkebanke 2

Også i Stoense har der været sommerpensionat. Gartner Johansen og hans kone Kala drev pensionat her i nogle år omkring 1950.

"Hoborghus"

Det bør nævnes, at daværende Alfred Hansen Hou, foruden meget andet også havde værelsesudlejning. Bl.a. de to paddehattehuse i Hou plantage. Her var meget beskedent. (I maj 2008 er Hoborghus nedbrændt)

Hoborghus Hou

Paddehatte hus Hou

**"Østerstrand"
Østerhusevej 6**

Østerstrand er et nedlagt husmandssted, hvor udhusene blev bygget om til værelser. Pensionatet blev startet af M.Clausen og hustru. Clausen var bror til daværende skomager Clausen i Lohals. Det blev hurtigt et anerkendt pensionat, med sin smukke natur med skov og strand.

Clausen hentede selv sine gæster på havnen når damper "Tranekær" ankom kl. 12. Det var et smukt syn, når han kom kørende med sine 2 oldenburgere for den gule charabanc, så var der fart over feltet. Pension Østerstrand blev solgt 1920 til Købmand Kleckers der kom fra Fyn, senere overtages pensionatet af hans søn Willy Kleckers, der fører forretningen videre indtil 1978. Et godt og dejligt pensionat blev nedlagt. Der var 35 værelser og plads til 70 gæster. Det sælges 1979 til sommerkollektiv for folk fra Københavnsområdet, "Andelsforeningen Østerstrand" (det fungerer stadig som sådan i 2008)

**"Concordia"
Østerhusevej 24**

Fisker Peter Gregersens hus i Østerhuse blev indrettet til pensionat, da Verner Schumacher i 1960 købte huset. Som noget helt nyt blev der her bygget et anneks med 4 lejligheder, hver med bad og toilet. Desværre dør Verner året efter, men hans enke Doris driver virksomheden som et mere moderne motel. (Det drives indtil ca. 2000 og et par år efter sælges det til "hjem" for besætningen på sejlskibet Silvermoon)

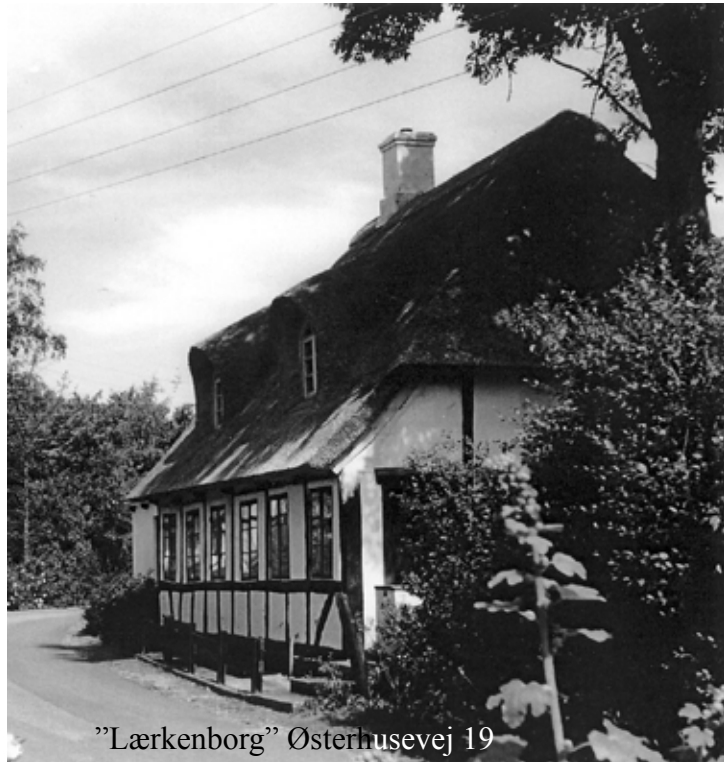

***”Lærkenborg”
Østerhusevej 19***

I det idylliske stråtækte hus på Østerhusevej 19 boede Laura Madsen, mest kendt som Laura Lærke, et tilnavn det knyttede sig til flere af hendes slægt.

I 1933 køber Valdemar Hansen og hustru Ella Schumacher huset af Lauras arvinger. Valdemar havde overtaget Niels Nielsens fiskeri med bundgarn fra Østerhuse.

Ella åbnede en lille kiosk, der blev senere udvidet og de åbnede et cafeteria i Østerhuse, hvor feriegæsterne kunne hygge sig om sommeren, men det var pensionat der var målet.

”Lærkenborg” Østerhusevej 19

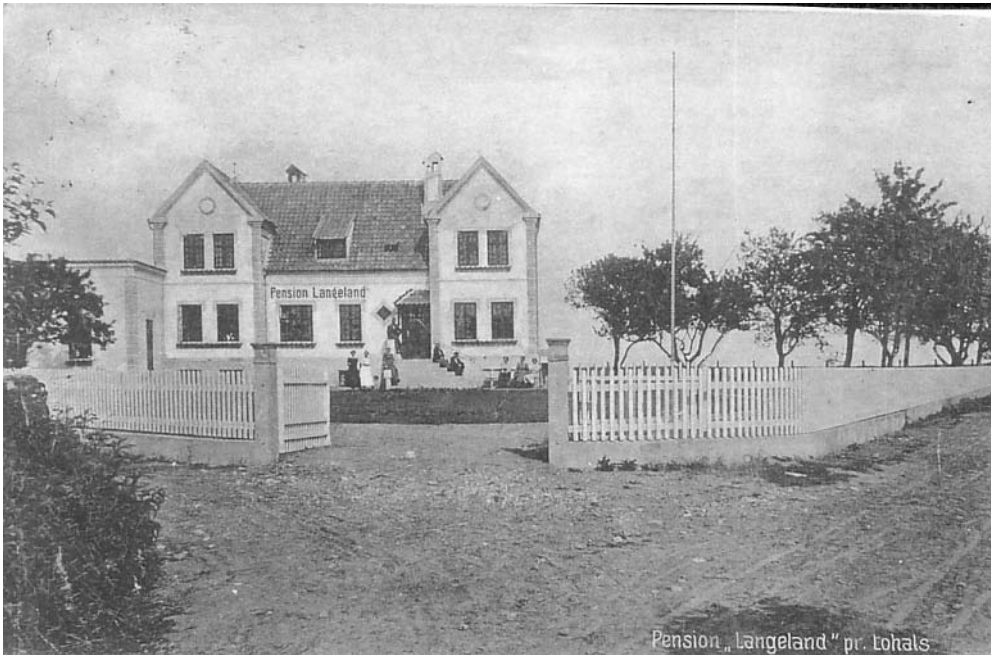

Strandhuset Østerhusevej 38

Der blev igen bygget til, og de købte det lille hus helt nede ved stranden, Østerhusevej 36, hermed hørte der anneks til Lærkenborg.

I anneks blev der plads til 11 værelser, der var ikke indlagt vand og ikke elektrisk lys. Men gæsterne var glade for den specielle hygge, der var på Lærkenborg, de behøvede ikke at annoncere.

I 1949 får Ella og Valdemar mulighed for at købe ”Pension Langeland”

***”Langeland”
Østerhusevej 25***

Den flotte bygning blev opført 1912, da en ældre gård på stedet var brændt. Gården tilhørte ungkarl Niels Nielsen, der foruden havde ”Skindervænge”, Østerhusevej 28, han havde et omfattende bundgarnsfiskeri ved østerstrand.

Niels Nielsen havde i 1910 opført et helt nyt stuehus ved sin gård Skindervænge. Det ældre stuehus indrettede han til feriegæster med 13 værelser. Det blev senere anneks til hans nyopførte ”Pension Langeland”.

Han satsede mest på udenlandske gæster. Efter Niels Nielsens død 1938 videreførte fru Andrea Madsen og frk. Christensen pensionatet. Ella og Valdemar køber ”Pension Langeland” i 1949.

Ella fortæller i en munter artikel mere om Pension Langeland og om gården der brændte.
Se artikel.....

Oplysningerne om pensionaterne er blevet til, som en del af arbejdet i Lokalthistorisk studiekreds 1989/90. Studiekredsen bestod af : Ella Schumacher Hansen, Henning Lund, Dagny Hvass, Elsa Nielsen, Leo Kold, Anna Kathrine Jørgensen, Niels Røntved Andersen, Oskar Nogel, Lilly Nogel, Arnold Hansen, Irene Stilling og Stig Andreas Munch som leder

